Пенсійне забезпечення інвалідів – військовослужбовців

Право на пенсійне забезпечення на умовах Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» (далі - Закон) мають звільнені зі служби:

а) особи офіцерського складу, прапорщики і мічмани, військовослужбовці надстрокової служби та військової служби за контрактом;

б) особи із числа військовослужбовців Збройних Сил, інших військових формувань, органів державної безпеки і внутрішніх справ колишнього Союзу РСР, Національної гвардії України, Прикордонних військ України, військ цивільної оборони України;

в) громадяни інших держав із числа військовослужбовців збройних сил та інших військових формувань, утворених відповідно до законодавства цих держав, які постійно проживають в Україні, і відповідно до міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, їх пенсійне забезпечення здійснюється згідно із законодавством держави, на території якої вони проживають;

г) особи із числа військовослужбовців строкової служби.

Пенсії по інвалідності призначаються в разі, якщо інвалідність настала в період проходження ними служби або не пізніше трьох місяців після звільнення зі служби, або якщо інвалідність настала пізніше тримісячного терміну після звільнення зі служби, але внаслідок захворювання (травми, поранення, контузії, каліцтва тощо), яке виникло в період проходження військової служби чи під час перебування в полоні або заручником, перебуваючи в полоні або заручником, не вчинила злочину проти миру і людства. Для призначення пенсії подається до територіального управління Пенсійного фонду (в залежності від місця реєстрації) заява про призначення пенсії по інвалідності, копія свідоцтва про хворобу, видана і завірена військовим комісаріатом за місцем зняття військовослужбовця з військового обліку, або довідка військово-лікарської комісії. Якщо інвалідність настала після звільнення з військової служби, то замість копії свідоцтва про хворобу подаються довідка військового комісаріату про проходження військової служби із зазначенням дати призову, дати і підстави звільнення з військової служби та висновок медико-соціальної експертної комісії (далі - МСЕК) про те, що інвалідність пов’язана з проходженням військової служби.

Групи і причини інвалідності, а також час її настання встановлюються МСЕК. Залежно від ступеня втрати працездатності інваліди поділяються на три групи.

Залежно від причини інвалідності інваліди з числа військовослужбовців, осіб, які мають право на пенсію поділяються на такі категорії:

а) інваліди війни - при настанні інвалідності внаслідок поранення, контузії, каліцтва, захворювання, одержаних під час захисту Батьківщини, виконання обов'язків військової служби (службових обов'язків) чи пов'язаних

з перебуванням на фронті, у партизанських загонах і з'єднаннях, підпільних організаціях і групах та інших формуваннях, визнаних такими законодавством України, в районі воєнних дій, на прифронтових дільницях залізниць, на спорудженні оборонних рубежів, військово-морських баз та аеродромів у період громадянської та Великої Вітчизняної воєн або з участю у бойових діях у мирний час;

б) інші інваліди з числа військовослужбовці - при настанні інвалідності внаслідок каліцтва, одержаного в результаті нещасного випадку, не пов'язаного з виконанням обов'язків військової служби (службових обов'язків), або внаслідок захворювання, пов'язаного з проходженням служби.

Пенсії по інвалідності військовослужбовцям, особам, які мають право на пенсію призначаються в таких розмірах:

а) інвалідам війни I групи - 100 %, II групи - 80 %, III групи - 60 % відповідних сум грошового забезпечення (заробітку);

б) іншим інвалідам I групи - 70 %, II групи - 60 %, III групи - 40 % відповідних сум грошового забезпечення (заробітку).

Мінімальні розміри пенсій по інвалідності встановлюються:

інвалідам війни з числа солдатів і матросів строкової служби I групи - у розмірі 120 %, II групи - 110 %, III групи – 105 % прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність;

іншим інвалідам з числа солдатів і матросів строкової служби I групи - у розмірі 110 %, II групи – 105 %, III групи - 100 % прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність;

інвалідам з числа єфрейторів (старших солдатів) і сержантів, старших матросів і старшин строкової служби - у розмірі 110 %, з числа прапорщиків і мічманів, військовослужбовців надстрокової служби та військової служби за контрактом, осіб молодшого начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ.

В разі наявності у інваліда з числа осіб офіцерського складу, прапорщиків і мічманів, військовослужбовців надстрокової служби та військової служби за контрактом, осіб, які мають право на пенсію за Законом вислуги, необхідної для призначення пенсії за вислугу років, пенсія по інвалідності може призначатися їм у розмірі пенсії за вислугу років відповідно до вислуги.

До пенсії по інвалідності нараховується:

а) надбавка непрацюючим інвалідам, які мають на своєму утриманні непрацездатних членів сім'ї, - на кожного непрацездатного члена сім'ї в розмірі 50 % прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність. При цьому надбавка нараховується тільки на тих членів сім'ї, які не одержують пенсійні виплати із солідарної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам, державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам, допомогу на дітей одиноким матерям. За наявності в сім'ї двох або більше пенсіонерів кожний

непрацездатний член сім'ї, який перебуває на їх спільному утриманні, враховується для нарахування надбавки тільки одному з пенсіонерів за їх вибором;

б) державна соціальна допомога на догляд у порядку і на умовах, передбачених Законом України «Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам»;

в) надбавка особам, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, у порядку і на умовах, передбачених Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», а особам, які мають особливі трудові заслуги перед Батьківщиною, - у порядку і на умовах, передбачених Законом України «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні».

Надбавки та допомога можуть нараховуватися одночасно. Надбавки і підвищення до пенсій по інвалідності внаслідок Чорнобильської катастрофи нараховуються і в порядку, встановленому Законом України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи».

Особам офіцерського складу, прапорщикам і мічманам, військовослужбовцям надстрокової служби та військової служби за контрактом, іншим особам, які мають право на пенсію за Законом і які є ветеранами війни, та особам, на яких поширюється чинність Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», пенсії по інвалідності підвищуються в порядку і на умовах, передбачених Законом.

Пенсії по інвалідності військовослужбовцям призначаються на весь час інвалідності, встановленої медико-соціальною експертною комісією, а інвалідам, які досягли пенсійного віку - довічно. Повторний огляд цих інвалідів провадиться лише за їх заявою.

В разі визнання пенсіонера, який не досяг пенсійного віку, працездатним пенсія виплачується йому до кінця місяця, в якому його визнано працездатним, але не довше ніж до дня, по який встановлено інвалідність.

Із зміною групи інвалідності, що настала після призначення пенсії, відповідно змінюється і розмір пенсії. Якщо при цьому у інваліда війни здоров'я погіршується у зв'язку із загальним захворюванням, трудовим каліцтвом або професійним захворюванням, пенсія перераховується за новою групою інвалідності із збереженням її причини. В разі порушення інвалідом з числа військовослужбовців, осіб, які мають право на пенсію строку повторного огляду у медико-соціальних експертних комісіях виплата йому пенсії зупиняється, а при визнанні його знову інвалідом - поновлюється з дня зупинення, але не більш як за один місяць до дня повторного огляду.

В разі порушення інвалідом строку повторного огляду з поважної причини виплата йому пенсії поновлюється з дня зупинення, але не більш як за 3 роки до дня повторного огляду, якщо медико-соціальна експертна комісія визнає його за цей період інвалідом. Якщо за цих умов при

повторному огляді встановлено іншу групу інвалідності (вищу або нижчу), пенсія за зазначений час виплачується за попередньою групою інвалідності.

Головний спеціаліст відділу
правової роботи, правової освіти
та реєстрації нормативно – правових актів
Головного управління юстиції у
Полтавській області
Телятник Р.П.